

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . 16.— K | FÉL ÉVRE
NEGYED ÉVRE 4.— K

8.— K

FŐSZERKESZTŐ:
DR. BISCHITZ BÉLA
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108-00.
HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Erőszakolt termelés.

A háboru okozta kényszerűségek, amint azt itt már több ízben kifejtettük, elsősorban szénbányáinkat érintik.

Kell a szén, azt tehát bármi módon és bármilyen áron elő kell teremteni.

Szénbányáink, amint tudjuk, a munkáshiány miatt legfeljebb hatvan százalékát képesek normális termelésüknek kiadni a mostani viszonyok között.

A külföldi szénbehozatalból az angol szénre nem számíthatunk. Sőt a háboru miatt Ausztria és Németország sem képesek nekünk olyan mennyiségű szenet szállítani, mint békeidőben.

A szénhiány ellen való védekezés kivételes intézkedésekre kényszerítették úgy az államhatalmat, mint az egyes szénbányauzemeket.

Ma már szénbányáinknál, amint azt jelentettük, a munkaidő korlátozására s a bizonyos fokozottabb munkásvédelemre vonatkozó törvényes intézkedések egyidőre felfüggesztettek.

A nyolcórás műszakidő mindenütt tizenkét órára tolatott ki.

Igy valószínű, hogy a szénbányák termelése még a mostani viszonyok között is lényegesen fozozható.

Ezzel azonban ki is merültek lényegében azok az általános intézkedések, amelyekkel a termelést fokozni lehet.

Igen nagy szerencse az, hogy szénbányáink legnagyobbbrészt a feltárás és előkészítés olyan állapotban vannak, hogy termelésük fokozható anélkül, hogy a bányákat időelőtti fejtésre kellene szorítani.

Tudjuk azt, hogy egy szénbánya virágzására és a fejtési veszteségek elkerülésére milyen fontos az, hogy a termelés, vagyis a fejtés csak okos feltárás és rendszeresen megtartott fejtési terv szerint történjék.

Amelyik szénbányánál időelőtti és rendszeres terv nélkül termelnek szenet, annak nemcsak jövedelmezőségét kockáztatják, hanem igen sok esetben technikai létének alapját is megingatják.

Sajnos, ezek a dolgok egyes szénbányáknál békeidőben is megtörténhetnek.

Különösen a kisebb tőkével alakult szénbányavállalatok vannak kitéve ennek a veszélynek. Amikor a befektetésre előirányzott tőke már fogytán van, az üzemvezetőség a termelést igyekszik szorítani olyan mértékben, hogy a bánya jövedelme legalább a folyó kiadásokra elég legyen.

Ilyenkor, sajnos, a technikus szava nem mindig döntő és a kereskedelmi szempontok még a bánya érdeke ellen is érvényesülnek a pillanatnyi szükség hatása alatt.

Sajnos, igen sok kisebb bányánál tudva, idő előtt megkezdik rendszeres feltárás és előkészítés nélkül a fejtést, pusztán csak azért, mert a vezetőségnek büszkesége az, hogy mentől előbb aktívá tegyék a bánya üzleti mérlegét.

Az ilyen törekvések minden esetben igen szomorú anyagi következményekkel járnak és nem egy esetben megöltek már olyan kisebb üzemet, amely különben rendes föltárással megkezdett fejtés után igen szépen jövedelmező üzem lehetett volna.

De sajnos, még igen nagy üzemek is beleesnek ebbe a hibába. A kedvező piac még a nagyobb szénbányák vezetőit is megkísérti, szoritja a bányát olyan termelésre, amelyet azután igen drágán fizet meg az üzem.

Természetes, hogy az ilyen időelőtti termelés úgy a közgazdaság, mint a magángazdaság szempontjából igen-igen káros s az ellen úgy a technikusnak, mint a kereskedőnek védekeznie kell.

A mostani háborus állapot, valószínűnek tartjuk, hogy igen sok bányát kisértetbe fog vinni, vagy arra fog kényszeríteni, hogy erőszakolt, időelőtti termeléssel segítsen magán.

Mondanunk sem kell, hogy ez a módszer a szénhiány fedezésére mennyire nem kívánatos.

Ennek a veszedelme már csak azért is fennáll, mert a legtöbb bányamű az előző rossz konjunktúrák után, ha csak lehet, igyekezni fog a kényszerviszonyok kihasználásával valamit behozni.

A veszedelem annál nagyobb, mert a mai kényszerű viszonyok között olyan tervek is helyesléssel találkozhatnak egyes üzemeknél, amelyek megvalósításáról máskor szó sem lehetett volna.

Minden rendes és a jövőjével számoló szénbányauzemnek érdeke, hogy termelését ne időelőtti erőszakolt fejtéssel igyekezzék fokozni, mert ezzel magának árt a legtöbbet.

A termelés fokozására egyetlen eszköz van.

Növelni kell a munkáslétszámot, még akkor is, ha ez sok költséggel és rengeteg bajlódással jár.

A háboru okozta kényszerűségben sem szabad erőszakolt, időelőtti fejtéssel szénbányáink jövőjét veszélyeztetni!

Ha a munkáslétszámot nem leszünk képesek annyira növelni, hogy a fokozott termelést biztosítsuk, be kell hozni a munka fokozottabb kényszerét, jobban, mint az ma bányaműveinknél fennáll.

A munkakényszerrel semmi kárt sem okozunk. A munkás magas bért kap.

De az erőszakolt és időelőtti fejtéssel kiszámíthatatlan kárt okozhatunk amugy is nehéz viszonyokkal küzdő szénbányászatainknak.

Egy bányamérnök.

Eljárás kőolajnak és más szénhidrogének alacsonyabb forrponu termékekké való átalakítására.

A tanulmánybeli eljárás célja kőolajnak és más szénhidrogének alacsonyabb forrponu termékekké való átalakítása, miáltal a szénhidrogének előnyösebb kihasználása pl. motorok hajtóközege gyanánt lehetőségessé válik. Az ily eljárás lényegileg abban áll, hogy a szénhidrogéneket földgázokkal vagy szénhidrogéneknek gőz- avagy gázalaku bomlástermékeivel elegyítjük. Az elegyítés nyomás alatt történhet a szénhidrogéneknek a gázokkal vagy gőzökkel való teljes telítődéséig. Ily módon lehetőségessé válik petróleumot és más szénhidrogént benzinszerű, tehát alacsonyabb lobbanási ponttal bíró alacsonyabb forrponu termékekkel gazdagítani.

Ha például kőolajba a nyersolajtermelésnél elszabaduló földgázokat sajtolunk, akkor a gázok összetétele, az alkalmazott nyomás és a behatás tartama szerint a kőolaj kisebb-nagyobb mennyiségű gázt fog felvenni, miáltal fajsúlya rendszerint csökken, térfogata pedig növekszik. A desztilláció alkalmával az így kezelt szénhidrogének változó mennyiségben szolgáltatnak lényegileg benzinjellegű, könnyebben illó termékeket; az ezeknek átdestillálása után fennmaradó reortamaradék újból kezelhető földgázzal.

Az aránylag kevésbé abszorbeálható földgázok helyett más hasonló összetételű gázok is használhatók. Ilyen jobban abszorbeálható gázokat például ugy termelhetünk, hogy kőolajat, petróleumot vagy nehéz szénhidrogéneket le, célszerűbben alkalmas kontaktusanyagok jelenlétében aránylag magas hőfokon roncsolunk. Kontaktusanyag gyanánt használhatók például a fémek, fémoxydok és superoxydok legnagyobb része, továbbá hidrogénperoxyd és ozonviz. Legolesőbbnek és emellett leghatékonyabbnak a víz bizonyult.

A vizet a szénhidrogénnel együtt egy körü belül 300—400°-ra fűtött tartályba vagy azon keresztül sajtoljuk. A keletkező gőzöket célszerűen gyöngén izzó csöveken, majd pedig hűtővezetékeken vezetjük tovább, melyekben a viz, olaj és kátrányszerű anyag loválík, míg a gázok közvetlenül a kezelendő szénhidrogénekbe vezethetők, vagy pedig későbbi felhasználás céljából gáztartályokba gyűjthetők.

Minthogy az elgázosításhoz használt szénhidrogén összetétele szerint a hozzákevert viznek vagy más kontaktusanyagnak mennyisége megfelelően módosul, az alábbiakban az eljárás egy fogatosítási példáját bővebben ismertetjük.

Egy alkalmas tartályt, legcélszerűbbent az olaj

hozzásülését gátló chamotte-burokkal ellátott alkalmas elrendezésű csőrendszert felhevítünk s azután petróleumot és vizet fecskendezünk beléje; a csőrendszer annyira hevítendő fel, hogy a petróleum és viz elegye körülbelül 300°-ra hevüljön. Az elegy ugy szabályozandó, hogy egy időben 6—10 s. r. olaj 1 s. r. vízzel jusson a csőrendszerbe.

A termelt gőzt ezután izzó csőrendszeren vezetjük át, a csőrendszer hosszának és hőfokának megfelelően szabályozott mennyiségben. Pontos viszonyok nem adhatók meg, mindenesetre azonban ügyelni kell arra, hogy a gőzök ne haladjanak tullan az izzócsöveken át, nehogy tulságos bomlás lépjen fel tetemes szénkiválással, ami az eredményt hátrányosan befolyásolná.

A csőrendszerhez egy hűtőszorkezet csatlakozik, melyben a viz, olaj és kátrány kondenzálódik és elkülöníthető, míg a gázok petróleummal töltött felfogóedényekbe vezetnek. Az ezen felfogóedények által kifejtett ellentállásnak természetesen arányban kell állni a készülék nyomásszilárdságával, általában tehát a felfogóedényeknek nem szabad túlnagy ellentállást kifejteni, nehogy a gőzök tulságos lassan haladjanak át az izzó csöveken. Ezért általában ajánlatosabb a gázokat, illetőleg gőzöket előbb egy gáztartályban felfogni s ebből zárt körmenetben nyomószivattyuk segítségével a petróleumon keresztül préselni, miáltal gázvesztések elkerülhetnek és a termelési hányad is javul. A nem abszorbeálódó gázok végül fűtési célokra használhatók fel.

A felfogóedényekben keletkezett termék lényegileg más jelleggel bír, mint az eredetileg beléjük töltött petróleum. Így például a csőrendszerben termelt gázoknak 0.794 fajsúlya s a rendes kereskedelmi petróleumnak megfelelő lobbanási pontu petróleumba való közvetlen bevezetésekor csakély nyomás fentartása mellett 0.775 fajsúlyu és körülbelül 10° lobbanáspontu terméket nyertünk. Ha azonban a nyomást fokoztuk, megfelelően kedvezőbb számokkal bíró termék létesült.

A termelt olaj már ilyen alakjában is alkalmas például hőorogépek tüzelőanyaga gyanánt. Lehet azonban ezen olajból a könnyebben illó benzinszerű részeket magábanvéve ismert módon elkülöníteni. Ilyenkor nem az abszorbeált gázok fognak kiválni, hanem oly frakciók kondenzálódnak, melyek lényegileg a benzinnel felelnek meg.

A desztilláció után a retortákban máradó olaj újból kezelhető gázzal, vagy mint sulyos olaj használható fel különböző célokra.

SZIVATTYUKAT ÉS MÉRLEGEKET

gyárt mint különlegességet és legnagyobb raktárt tart épület- és diaphragma-szivattyukban ■ ■ ■ Árjegyzék ingyen és bérmentve

Garvenswerke Wien, II., Handelsquai 130

HAZAI HIREK.

Halálozás. *Arnstein* Henrik udvari tanácsos, a *Melocco* Péter cementárugyár és építési vállalat elnöke-igazgatója, szeptember 11-én hetvenöt éves korában meghalt. Arnstein Henrik éveken keresztül, a vállalat fennállásától, vezette nagy tudással s fogyhatatlan munkakedvvel a vállalat ügyeit. Halála mély gyászba borította a társadalom széles rétegét és különösen a magyar magánmérnöki kart, mely benne egyik vezérét tisztelte. — Széplaki *Brückler* Mihály ügyvéd, a Magyar Asphalt r.-t. igazgatósági tagja és jogtanácsosa, folyó hó 17-én elhunyt. Az elhunyt a vállalatnak 1878. évben történt megalapítása óta jogtanácsosa és igazgatósági tagja volt és nagy tudásával, páratlan buzgalomával mindenkor szíven viselte a vállalat érdekét.

Gépiparunk helyzete. A háború boállása óta szünetel a szorosan vett gépgyártás. A mezőgazdasági gépgyártás helyzete súlyos, más gépekben, erőgépekben, kazánokban sincs semmi megrendelés. A helyzeten enyhít az a körülmény, hogy gyáraink berendezése módot ad a gyáraknak arra, hogy a hadsereg részére szükséges cikkeket szállítsanak. A moratórium súlyosan érintette a gépgyártás viszonyait, amennyiben a gyárak nagy künnlevőségei bohajthatatlanokká váltak. A tormelési viszonyokban hátrányos változást idéztek elő a nyersanyag beszerzése körül támadt nehézségek, a vasuti forgalom szünetelése. E tőren sürgős kívánása az érdekeltésnek a rendszeres forgalomnak az adott lehetőségek keretében való felvétele. A hadbavonultak családtagjainak segélyezése pedig eredménytelen folyik ebben az iparágban. Az iparág érdekében kívánatos volna a munkaalkalmak szaporítása és a kereskedelemügyi miniszter fokozott védelme a hadseregszállításoknál, különösen a közvetítés kiküszöbölése végett. Ezeket a kívánásokat az iparegyesület a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszti.

A gyárpar és a moratórium. A Gyárparosok Országos Szövetsége a moratórium-rendeletnek e hó végén bekövetkező lejáratát alkalmából beadvánnyal fordult az igazságügyminiszterhez. A szövetség beadványában azt az elvi álláspontot foglalja el, hogy immár komolyan lehet foglalkozni a moratórium hatáskörének megszüntetésével, annál is inkább, mert az eredeti moratórium-rendelet túlment a célján és nagyobb mértékben terjesztette ki a moratórium kedvezményét, mint ahogy ez gazdasági életünk folytonossága érdekében szükséges lett volna. A Szövetség egyelőre mégis eltekinteni kíván az elvi álláspontjának érvényesítésétől és most azt javasolja, hogy az új moratórium egy rövid határidőben: október 31-ig terjedőleg állapíttassék meg. A legnagyobb súlyt a Szövetség az ipari üzemek folytonosságának fenntartására fektette és ennek érdekében azt javasolta, hogy az új rendelet tegye lehetővé, hogy az üzemanyagokra és félgymányokra szükséges összegeket a bankok a betétekből és folyószámlákból korlátlanul teljesítsék, másrészt pedig, hogy a szükséges összegek megállapítása és kifizetése tekintetében bírt diszkrécionális jog egy semleges, az összes érdekeltésből egybeállítandó bizottságra bízassék.

A Budapesti Ásványolajgyár tőkeemelése. A Budapesti Ásványolajgyár r.-t. a hivatalos lap legutóbbi számában tette közzé az év március 31-én lejárt mérlegét. A részvénytársaság e hó 29-ére hívta össze évi rendes közgyűlését, amelyen határozni fognak a 2.500.000 koronás alaptőkének, a 12.500 darab 200

korona névértékű részvénynek egyenkint 10 koronára való lebélyegzése által 125.000 koronára való leszállítása és afőlött, hogy az igazgatóság felhatalmaztassék, hogy az alaptőkeleszállításból eredményezett könyvszerű felesleget a veszteség fedezetére fordíthassa. Ezenkívül javasolni fogja az igazgatóság az alaptőkeleszállítás folytán 12.500 darab, egyenkint 10 korona névértékű részvénynek olyképp végrehajtandó egységesítését, hogy 20 darab, egyenkint 10 korona névértékű részvény egy darab 200 korona névértékű részvényre cseréltessék ki és hogy a 125.000 koronára leszállítandó alaptőke 4375 darab 200 koronás, összesen 875.000 korona névértékű részvény kibocsátása útján 1.000.000 koronára emeltessek fel és hogy az igazgatóság az új részvényeket névértékben értékesíthesse.

Iparvállalat állami szubvencionálása. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával az 1907. évi III. törvényekben meghatározott állami kedvezményeket *Fonó* Miklós, előbb erzsébetfalvai, most újpesti cég által Erzsébetfalván létesített és utóbb Újpestre áthelyezett gyári ipartelepének kut- és mélyfúró szerszámokat, valamint rázó-továbbító szerkezeteket előállító üzemébe részére az 1911. évi június hó 1-től számítható 5 évre engedélyezte.

Cégjegyzési hírek. *Szapári Köszénbánya r.-t.* Budapest. *Sándor* Ármu igazgatósági tag ebbeli minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszűnése bejegyeztetett. — *Német és Magyar Magnesit r.-t.*, főtelep Budapest. Az 1914. évi augusztus hó 3-ik napján tartott rendkívüli közgyűlés által elhatározott alapszabály-módosítás bejegyeztetett. Ezen módosított alapszabály szerint a részvénytársaság székhelye: Kassa. — *Szenkereskedelmi részvénytársaság* felszámolás alatt. A részvénytársaságnak az 1914. évi augusztus hó 5-ik napján tartott rendes közgyűlése által elhatározott felszámolása, a felszámolási cégszöveg, továbbá dr. *Wenczel* Árpád, dr. *Székely* Adólf és dr. *König* István felszámolóknak ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett. — *Márványiparosok társasága*, *Mazay* és társai felszámolás alatt. A közlőrebeszélő társaság felszámolása, a felszámolási cégszöveg, továbbá *Náthán* Oszkár, *Winter* Miksa és *Mayer* István budapesti lakosoknak felszámolói minőségük és együttes cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett. — *Titanit Magyar Biztonsági Robbantóanyag r.-t.* felszámolás alatt. A részvénytársaságnak 1914. évi július hó 21. napján tartott rendkívüli közgyűlése által elhatározott felszámolása, a felszámolási cégszöveg, továbbá *Gyöngyösi József* felszámolóknak ebbeli minősége és e minőségben való önálló cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett azzal, hogy a felszámolási cég akképp jogyzottatik, hogy az írott, nyomtatott vagy bélyegzővel előnyomott cégszöveg a a felszámoló aláírását írja.

Új részvénytársaságok. *Műköipar és cementárugyár r.-t.*, főtelep Budapest (VI., Bodor-utca 7. sz.) cég alatt 100.000 korona alaptőkével új részvénytársaság keletkezett, mely 200 drb egyenként 500 korona névértékű, bemutatóra szóló részvényre oszlik. Az alapítók által az első igazgatóság tagjai lettek: *Wippler* Ignác, *Gabos* Oszkár és *Wippler* Kálmán, akiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett. — *Mayer* és *Moller* olaj, gépkoncs és vegyipari gyár r.-t. (főtelep Budapest, VI., Eötvös-utca 42. sz.) cég alatt 300.000 korona alaptőké el, mely 1500 darab egyenként 200 korona névértékű bemutatóra szóló részvényre oszlik — új részvénytársaság alakult. Az alakuló közgyűlés által az első igazgatóság tagjaik megválasztattak: *Hutvany* Béla báró, *Veith* Béla, *Fantó* Dávid, *Fantó* Róbert, *Stranzky* Zsigmond dr., *Strasser* Ernő, *Reiss* Adalbert, *Remete* Géza és *Hegedüs* Istó, akiknek ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk bejegyeztetett.

Uj rend a szabadalmak kihirdetése körül. A kereskedelemügyi miniszter a találmányi szabadalmakról szóló 1895. évi XXXVII. t. c. 34. §-ának 3-ik bekezdése helyett a következő rendelkezést léptette életbe: „A kihirdetés a bejelentő kívánságára a közhírtételtől szóló határozathozattól legfeljebb egy évre halasztható. Három havi halasztás pedig még nem tagadható.”

Hajózási hírek. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közli, hogy a budapesti és bécsi raktaraiban és rakodóhelyein tároló küldemények fekbérmentességére és az esedékes fekbértételekre vonatkozó, folyó évi augusztus hó 1-én életbe léptetett intézkedéseit szeptember hó 15-én hatályon kívül helyezi.

Szeptember 16-tól fogva a budapesti és bécsi hajóállomások mindazoknak a Bécsbe és Budapestre érkező áruknak átvételére, amelyek a helyi árudíjszabás értelmében 5 napi fekbérmentességben részesülének, az eddigi 24 órai helyett három napi fekbérmentességet fognak alkalmazni.

Szeptember hó 16-ától ezeken az állomásokon a társasági helyi árudíjszabás I. rész B. szakasz D. fejezet XI. szakaszának 4. a), b), c) és h) pontjaiban említett árakra az e díjszabásban megállapított fekbértételek, a 4 d), e), f) és g) pontjaiban felsoroltakra pedig a díjszabásban megállapított fekbértételek kétszerese fog számítani, és pedig úgy az áruk befűvarozása és feladása, mint azok átvételére megszabott fekbérmentes határidők letelte utáni időre. Továbbá közhírré teszi, hogy a Budapest—Ercsi közötti menetrendszerű vegyesjárat folyó hó 18-án úgy felfelé, mint lefelé elmarad.

Ezen járatok folyó hó 19-től kezdve ismét fentartatnak.

Közlemény. A hadiállapottal kapcsolatban a sajtótermékek felvételére a kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi augusztus hó 15-én kelt 1125/B. eln. számú rendeletével a fő- és székváros területén a folyó évi augusztus hó 17-től kezdve kizárólag a Budapest 72. számú irányító postahivatalt (keleti pályaudvar indulási oldal) jelölte ki. E postahivatalon kívül tehát más postahivatalnál sajtóterméket feladni nem szabad.

Ha tehát valamelyik feladó nyomtatványküldeményét nem a kijelölt postahivatalnál, hanem más postahivatalnál adja föl, avagy a levélgyűjtő szekrényt veszi e célra igénybe, nyomtatványküldeménye nem éri el rendezését, mert az ilyen postaküldemény a feladásához szükséges ügyészégi engedély megszerzése végett a feladónak visszakézbesítetik.

✂ KÜLFÖLDI HIREK. ✂

Platina-előfordulás Németországban. Nemrégiben Németországban nagyjelentőségű platina-előfordulásra akadtak a Rajna mentén (Westerwald és Gummersbach környékén), amelynek jelentősége már azért is nagyobb, mert ezuttal először sikerült a platinát nagyobb tömegekben nem eruptív kőzetekben, hanem üledékes kőzetekben megtalálni. Az Uralban, amely a világ platina termelésének körülbelül 91%-át szolgáltatja s így jóformán az egyetlen számbavehető platinatermelő hely manapság, a platina kovasavban igen szegény eruptív kőzetekben található és az anyagot elmállása után nyerhető. Ezzel szemben a rajnamenti platina-előfordulás túlnyomórészt kvarcitokban van jelen, amely több km.² kiterjedésűek és értékük közelítő becslés szerint 17 milliárd koronára tehető. A kőzetben az ásvány kolliodot alakjában van jelen és fém tartalma t-ánként 60 gr., ami a rajnamenti platinatartalma ércék jelentőségét csak annál inkább fokozza, mert az Uralban tudvalevőleg már a t-ánként alig 3—4 gr. platinát tartalmazó kőzeteket dolgozzák föl. A kvarcitterületek kikapcsolására eddig már több társaság alakult, a termelés azonban még sok nehézség előtt áll és hosszabb időt fog igénybe venni, míg a német platina versenyképesen piacra kerülhet.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Erleichterungen bei Berechnung der Fracht von Zuckerübersendungen. Vom 1 Sept. 1914 bis Ende August 1915 werden laut Verordnung der Direktion der Máv. Z. 242.257/14 im Lokal- und gegenseitigen Anschlussverkehre auf den Linien der Máv. und im Betriebe derselben stehenden Lokalbahnen sowie auf der Győr-Sopron-Ebenfurter Eisenbahn bei der Frachtberechnung der für inländische Zuckerfabriken bestimmten Zuckerübersendungen folgende Erleichterungen gewährt:

a) bei Beförderung in Máv. Wagen der Serie Ikn: Frachtzahlung für das wirkliche Gewicht, mindestens jedoch pro Wagen und Frachtbrief für das Ladegewicht des verwendeten Wagens;

b) bei Beförderung in allen anderen (Máv. und fremden) Wagen von 15 Tonnen Ladegewicht: Frachtzahlung für das wirkliche Gewicht, mindestens jedoch für 12.000 kg pro Wagen und Frachtbrief;

c) bei Beförderung in Wagen von weniger als 15 Tonnen Ladegewicht: Frachtzahlung für das wirkliche Gewicht, mindestens jedoch für 10.000 kg pro Wagen und Frachtbrief;

d) bei Beförderung in eigenen und fremden Wagen von 20 Tonnen Ladegewicht: Frachtzahlung für das wirkliche, mindestens jedoch für 18.000 kg pro Wagen und Frachtbrief.

Hiedurch wird die Gültigkeit der in der Kundmachung Zahl 327.674 enthaltenen Frachtberechnungsbestimmungen im Verkehr mit Bahnen mit schwächerem Oberbau nicht berührt.

Diese Berechnung wird auch im Verbandsverkehre angewendet, wenn an dem Transporte ausschliesslich nur die oben angeführten Bahnen beteiligt sind.

Im Lokalverkehre der Vereinigten Arader und Csanáder Eisenbahnen, ferner im Anschluss- und Verbandverkehr mit diesen Bahnen bleibt die bisherige Erleichterung der Frachtberechnung unverändert aufrecht, und wird die Fracht demgemäss für das wirkliche Gewicht, mindestens jedoch für 10.000 kg pro Wagen und Frachtbrief berechnet.

Deutsche Erdölproduktion. Die Hannoverschen Erdölwerke Braud G. m. b. H. haben im Forst Brand (Gebiet Oberhagen-Nienhagen) bei mässiger Teufe ein Öllager erschlossen. — Der Erdölbetrieb des Oberbergamtsbezirktes Clausthal im ersten Halbjahr 1914. Im ersten Jahresviertel förderten 34 (24) Werke 14.987 Tonnen (18.551 Tonnen) und im 2. Halbjahr 30 (28) Werke 15.747 (17.731) Tonnen. Hieron wurden abgesetzt im 1. Halbjahr 15.713 (22.718) Tonnen und im 2. Halbjahr 17.603 (16.016) Tonnen. Insgesamt wurden 36.734 (36.292) Tonnen gefördert und 33.316 (38.734) Tonnen abgesetzt. Hierauf entfallen auf das Hänigsen-Obershagerer Ravier 17 Werke mit einer Förderung von 4185 (3823) Tonnen und einem Absatz von 4722 (3915) Tonnen. Von diesen Betrieben liegen 2 im Regierungsbezirk Hildesheim und 28 im Regierungsbezirk Lüneburg.

VALÓDI

PERSA SZÖNYEGEK

minden létező minőségben, színben és méretben.

≡ NAGY VÁLASZTÉK! ≡
≡ OLCSÓ SZABOTT ÁRAK! ≡

≡ TELEFON-SZÁM 140-64. ≡

POLGÁR HUGÓ ÉS EMIL
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. (Sas-u. sarok).